**C U R T E A  D E  A P E L  B Ă L Ţ I**

Dosarul nr.21rji-1626/24 Judecătoria Orhei sediul Rezina
1-23055424-03-21rji-27112024 Judecător I. Parii

**D E C I Z I E**
În numele Legii
24 decembrie 2024

Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi,
având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei de judecată Ion Talpa
Judecători Ghenadie Liulca, Oxana Mironov

a judecat în lipsa părților, în ordine de recurs, recursul declarat de către consilierul de probațiune principal al Biroului de Probațiune Rezina, Ludmila Burduja, împotriva încheierii Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 07.11.2023, de examinare a demersului BP privind înlocuirea pedepsei penale în privința condamnatului **Moraru Sergiu**, sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității cu închisoare.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de materialele prezentate instanței, pentru expunere asupra recursului, Colegiul, -

**C O N S T A T Ă:**

Prin sentinţa Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 16.09.2022, Moraru Sergiu a fost recunoscut vinovat de săvârşirea infracţiunii prevăzute de art.264[1] alin.(1) din CP şi i s-a stabilit pedeapsa sub formă de 220 ore de muncă neremunerată în folosul comunităţii, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Prin Decizia Colegiului penal al Curţii de Apel Chişinău din 28.11.2022, s-a respins recursul avocatului în interesele inculpatului Moraru Sergiu declarat împotriva sentinţei Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 16.09.2022, ca nefondat, cu menţinerea sentinţei atacate fără modificări.

La data de 14.04.2023 Biroul de probaţiune Rezina a înaintat în instanţa de judecată demers privind înlocuirea pedepsei penale sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității cu închisoarea, în privinţa condamnatului Moraru Sergiu.

În motivarea demersului s-a invocat, că la data de 31.01.2023 în Biroul de probaţiune Rezina a parvenit dispoziţia de executare şi sentinţa judecătoriei Orhei sediul Rezina din 16.09.2022, în privinţa condamnatului Moraru Sergiu, condamnat prin sentinţa judecătoriei Orhei cu sediul Rezina RM din 16.09.2022, în baza art.264/1 alin.(1) CP, la 220 ore de muncă neremunerată în folosul comunităţii, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Pe data de 31.01.2023 condamnatul Moraru Sergiu a fost luat în evidenţă, cu numărarea termenului de executare a pedepsei penale de pe data de 28.11.2022, ziua intrării în vigoare a sentinţei indicate.

La 06.02.2023, condamnatul Moraru Sergiu s-a prezentat la BP Rezina pentru prima dată, i-a fost explicată modalitatea de ispăşire a pedepsei. I s-a adus la cunoştinţă obligaţiile impuse de instanţa de judecată precum şi consecinţele nerespectării acestora. A făcut cunoştinţă contra semnătură cu drepturile şi obligaţiile sale, a semnat un angajament prin care îşi asumă responsabilitatea să respecte obligaţiile stabilite. În timpul primei întrevederi s-a stabilit următoarea întrevedere la 06.03.2023, s-a întocmit graficul de muncă pentru executarea a 220 ore de muncă neremunerată în folosul comunităţii a câte 6 ore în zi, la cererea condamnatului, acesta fiind repartizat la APL Rezina.

Indică consilierul de probaţiune că pe parcursul aflării la evidenţă, la data de 23.02.2023 a avut convorbire telefonică cu persoana responsabilă pentru executarea muncii neremunerate, din cadrul primăriei Rezina, care a declarat că Moraru Sergiu nu s-a prezentat la primărie, nu a prezentat careva grafic de muncă şi nu a executat nici o oră de muncă neremunerată în folosul comunităţii.

La data de 24.02.2023 a fost efectuată verificarea executării muncii neremunerate în folosul comunităţii în privinţa condamnatului Moraru Sergiu, la primăria Rezina, unde ultimul nu a fost găsit la locul distribuit.

La 09.03.2023 a avut convorbire telefonică cu condamnatul Moraru Sergiu, acesta a declarat că a fost bolnav şi că se va prezenta în a doua jumătate a zilei la BP pentru a da explicaţie pe caz, însă nu s-a prezentat.

La data de 15.03.2023 a avut o convorbire verbală, în stradă, cu subiectul probaţiunii Moraru Sergiu, care a declarat referitor la executarea pedepsei, că a fost la primăria Rezina şi a reparat un scaun din scuarul primăriei. Fiind întrebat de către cine a fost repartizat să efectueze aceste lucrări, ultimul nu a răspuns nimic. Adăugător a declarat, că el nu este de acord cu sentinţa judecătoriei Orhei sediul Rezina RM din 16.09.2022 şi avocatul neapărat va înainta un recurs la Curtea Supremă de Justiţie.

La data de 03.04.2023 de la primăria Rezina a fost prezentată informaţia precum că Moraru Sergiu nu s-a prezentat pentru a presta orele de muncă neremunerate în folosul comunităţii.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 07.11.2023 s-a respins demersul Biroului de Probaţiune Rezina cu privire la înlocuirea pedepsei penale neexecutate sub formă muncă neremunerată în folosul comunităţii cu închisoare, în privinţa condamnatului Moraru Sergiu.

Consilierul de probațiune al Biroului de probațiune Rezina, Ludmila Burduja, a contestat în ordine de recurs încheierea primei instanțe, solicitând casarea ei, pronunțarea unei noi hotărîri prin care să fie admis demersul consilierului de probațiune și înlocuită pedeapsa muncii neremunerate în folosul comunității cu închisoarea în privința condamnatului Moraru Sergiu, stabilind acestuia pentru 220 ore muncă neremunerată în folosul comunității 55 zile de închisoare.

În argumentarea acestor solicitări recurenta a invocat repetat alegațiile din demersul de sesizare a instanței de judecată, suplimentar precizând, că pe perioada de timp după ce a fost emisă sentinţa, condamnatul a comis deja 3 încălcări pentru care au fost întocmite procese verbale contravenționale dintre care 2 pentru huliganism nu prea grav şi unul pentru conducerea mijlocului de transport cu depășirea vitezei. La fel, la data de 13.09.2023, ora 15.47 Moraru Serghei a fost implicat într-un accident rutier, fiindu-i întocmit proces-verbal cu privire la contravenție pe art.231 CCo. Condamnatul la momentul comiterii acestor încălcări avea anulat dreptul de a conduce mijloace de transport.

Potrivit art.447 alin.(1) CPP, *recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces*, alin.(2) stipulând, că *instanța de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței*.

Referință, la caz, la data de 24.12.2024 a fost depusă de către Moraru Sergiu, prin intermediul căreia a solicitat respingerea recursului Biroului de Probațiune Rezina, ca nefondat, păstrând fără modificări încheierea recurată, anexând la referință copia Deciziei Curții Supreme de Justiție din 05.03.2024, prin care s-a admis recursul în anulare declarat de condamnat, s-a casat integral decizia CP al Curții de Apel Chișinău din 28.11.2022 în cauza penală în privința lui Moraru Sergiu, dispunându-se rejudecarea cauzei în aceiași instanță, în alt complet de judecată.

A menționat, că a solicitat consilierului de probațiune de a executa orele în *****, unde își are viza de domiciliul, însă, consilierul de probațiune a refuzat solicitarea dată.

Ce ține de menționarea în recursului BP Rezina precum că a mai fost suspus răspunderii contravenționale, a precizat, că procesele contravenționale au fost încetate pe motivul inexistenței faptei contravenționale, hotărârile nefiind contestate de către agentul constatator.

Verificând argumentele recursului în raport cu materialele prezentate instanței și prevederile legii, ținând cont de argumentele condamnatului expuse în referință, Colegiul penal a ajuns la concluzia, că recursul urmează a fi respins ca nefondat, întemeindu-și soluția pe dispozițiile art.449 alin.(1) pct.1) lit.a) CPP, potrivit cărora, judecând recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: *...respinge recursul, menţinând hotărârea atacată, dacă: recursul este nefondat*.

Colegiul conchide, că instanţa de fond în urma examinării demersului înaintat de către Biroul de Probațiune Rezina, privind înlocuirea măsurii de pedeapsă în privința condamnatului Moraru Sergiu din muncă neremunerată în folosul comunității în închisoare, în corespundere cu prevederile art.469 alin.(1) pct.8) CPP, care prevede, că la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărâri, și anume: *...înlocuirea muncii neremunerate în folosul comunităţii cu închisoare*, just a ajuns la concluzia de a respinge respectivul demers.

În motivarea soluției, reținându-se exigențele art.194 alin.(1) Codul de executare, condamnatul la munca neremunerată în folosul comunităţii este obligat să se prezinte la citare la organul de probaţiune, să respecte modul şi condiţiile de executare a pedepsei, regulamentul de ordine interioară a organizaţiei în care este antrenat la muncă, să lucreze conştiincios la obiectele la care a fost repartizat, să execute termenul de prestare a muncii neremunerate în folosul comunităţii, să informeze organul de probaţiune despre schimbarea domiciliului sau despre imposibilitatea temporară de a presta munca, alin.(2) stipulând, că dacă persoana condamnată la munca neremunerată în folosul comunităţii nu execută această pedeapsă sau, în timpul executării, are o conduită necorespunzătoare manifestată prin neîndeplinirea obligaţiilor care îi revin sau prin îndeplinirea lor defectuoasă, organul de probaţiune adresează instanţei de judecată un demers privind înlocuirea muncii neremunerate în folosul comunităţii cu o altă pedeapsă, în condiţiile art.67 alin.(3) CP.

Potrivit prevederilor art.317 alin.(1) Cod de executare, *sancţiunea muncii neremunerate în folosul comunităţii se execută în condiţiile capitolului XXI din prezentul cod*.

Art.190 alin.($2^1$) Cod de executare, stipulează, că *persoana condamnată la muncă neremunerată în folosul comunităţii semnează în instanţa de judecată un angajament prin care se obligă să se prezinte în termen de 5 zile din momentul rămânerii definitive a hotărârii instanţei de judecată la organul de probaţiune în a cărui rază teritorială îşi are domiciliul sau, după caz, la comandantul unităţii militare*.

Conform prevederilor legale statuate la art.194 alin.(5) Cod de executare, *dacă persoana condamnată la muncă neremunerată în folosul comunităţii nu s-a prezentat pentru a fi luată la evidenţă sau a părăsit domiciliul şi locul aflării ei nu*

*este cunoscut de către organul de probaţiune sau, în cazul militarului, de către comandamentul militar, căutarea ei se dispune şi se efectuează în condiţiile art. 263 din prezentul cod*.

Conform pct.32 din Regulamentul cu privire la modul de executare a pedepsei penale sub formă de muncă neremunerată în folosul comunităţii, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1643 din 31.12.2003 (anexa nr.1 la Hotărâre), în cazul în care condamnatul se eschivează cu rea-voinţă sau refuză să execute munca neremunerată în folosul comunităţii, organul de probațiune înaintează în instanţa de judecată un demers referitor la înlocuirea muncii neremunerate cu închisoare, iar în cazul în care militarul în termen sau cu termen redus condamnat la muncă neremunerată în folosul comunităţii nu execută această pedeapsă sau, în timpul executării, are o conduită necorespunzătoare, manifestată prin neîndeplinirea obligațiilor care îi revin sau prin îndeplinirea lor defectuoasă, comandantul unităţii militare adresează instanţei de judecată un demers privind înlocuirea muncii neremunerate în folosul comunităţii cu închisoarea.

Potrivit pct.33 din același Regulament, se consideră eschivare cu rea-voinţă de la executarea pedepsei sub formă de muncă neremunerată: neprezentarea, la citarea organului de probațiune, a condamnatului de două sau mai multe ori timp de o jumătate din termenul stabilit al pedepsei; încălcarea de către condamnat a disciplinei muncii de două sau mai multe ori timp de o jumătate din termenul stabilit al pedepsei (sosirea la locul de muncă cu întârziere sau părăsirea acestuia înainte de termen, neexecutarea sau executarea intenţionat eronată a dispozițiilor şi indicaţiilor persoanei responsabile de executarea lucrărilor etc.); neprezentarea condamnatului la muncă fără motive întemeiate de două sau mai multe ori timp de o jumătate din termenul stabilit al pedepsei.

Potrivit art.67 alin.(3) CP, în caz de eschivare cu rea-voinţă a condamnatului de la munca neremunerată în folosul comunităţii, ea se înlocuieşte cu închisoare, calculându-se o zi de închisoare pentru 4 ore de muncă neremunerată în folosul comunităţii. În acest caz, termenul închisorii poate fi mai mic de 3 luni.

Colegiul penal reține, că demersul cu privire la înlocuirea pedepsei în privința lui Moraru Sergiu, consilierul de probațiune l-a înaintat instanței la 14.04.2023, invocând că ultimul se eschivează cu rea-voință de la executarea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în cuantum de 220 ore, stabilită acestuia prin sentința Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 16.09.2022.

Pe când, analizând materialele prezentate, Colegiul constată, că la 06.02.2023, condamnatul Moraru Sergiu s-a prezentat la BP Rezina pentru prima dată, i-a fost explicată modalitatea de ispăşire a pedepsei. I s-a adus la cunoştinţă obligaţiile impuse de instanţa de judecată precum şi a consecinţelor nerespectării acestora. A făcut cunoştinţă contra semnătură cu drepturile şi obligaţiile sale, a

semnat un angajament prin care îşi asumă responsabilitatea să respecte obligaţiile stabilite. În timpul primei întrevederi s-a stabilit următoarea întrevedere la 06.03.2023, s-a întocmit graficul de muncă pentru executarea a 220 ore muncă neremunerată în folosul comunității a câte 6 ore în zi, la cererea condamnatului, acesta fiind repartizat la APL Rezina.

Concomitent, lucrările cauzei denotă, că la 17.03.2023, condamnatul a contestat la CSJ cu recurs în anulare Decizia Colegiului penal al Curţii de Apel Chişinău din 28.11.2022, prin care s-a menținut fără modificări sentința Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 16.09.2022.

Pe acest motiv, la 21.03.2023, a depus la BP Rezina o cerere, prin care a solicitat amânarea executării pedepsei stabilite prin sentința menționată supra, până la examinarea recursului în anulare, neprimind nici un răspuns din partea consilierului de probaţiune sau avertisment despre consecințele neexecutării pedepsei stabilite, așa cum reglementează pct. 31 al Regulamentului cu privire la modul de executare a pedepsei penale sub formă de muncă neremunerată în folosul comunităţii, aprobat prin HG nr. 1643 din 31.12.2003.

Din cele relatate rezultă, că motivarea încheierii este una corespunzătoare și nu vine în contradicție cu materialele anexate la dosar, or, pronunțând o astfel de soluție, instanța de judecată în mod judicios a reținut lipsa unui răspuns oferit condamnatului Moraru Sergiu la cererea supra precitată, fapt ce denotă, că instanța a analizat obiectiv probele prezentate de către părți.

Potrivit art.194 alin.(2) CE, *dacă persoana condamnată la munca neremunerată în folosul comunității nu execută această pedeapsă sau, în timpul executării, are o conduită necorespunzătoare manifestată prin neîndeplinirea obligațiilor care îi revin sau prin îndeplinirea lor defectuoasă, organul de probațiune adresează instanței de judecată un demers privind înlocuirea muncii neremunerate în folosul comunității cu o altă pedeapsă, în condițiile art.67 alin.(3) CP*.

Colegiul penal, prin prisma materialelor analizate constată neîntrunirea nici a unei condiții pentru înlocuirea pedepsei în privința lui Moraru Sergiu, din muncă neremunerată în folosul comunității în închisoare, nereținându-se în sarcina condamnatului eschivarea cu rea-voință de la executarea pedepsei stabilită acestuia prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 16.09.2022.

În sensul noțiunii „cu rea-voință” se subînțelege nedorință condamnatului din motive neobiective de a presta munca neremunerată în folosul comunității stabilită lui prin actul de condamnare, Colegiul constatând că materialele cauzei pe care este bazată încheierea, nu conțin date obiective ce ar confirma eschivarea cu rea-voinţă a condamnatului Moraru Sergiu de la executarea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

Referitor la alegațiile recurentei privind comportamentul condamnatului Moraru Sergiu manifestat după pronunțarea sentinței de condamnare a Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 16.09.2022, nu constituie obiect de examinare a prezentei speței.

Astfel, circumstanțele stabilite, permit instanței de recurs a ajunge la concluzia, că încheierea privind respingerea demersului de înlocuire a pedepsei în privința lui Moraru Sergiu din muncă neremunerată în folosul comunității cu închisoare - este fondată, motiv pentru care se dispune respingerea recursului înaintat de consilierul de probațiune a Biroului de Probațiune Rezina, Ludmila Burduja.

Conducându-se de dispozițiile art.449 alin.(1) pct.1) lit.a) CPP, Colegiul penal,-

**D E C I D E :**

Recursul declarat de către consilierul de probațiune principal al Biroului de Probațiune Rezina, Ludmila Burduja împotriva încheierii Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 07.11.2023, de examinare a demersului BP privind înlocuirea pedepsei penale în privința condamnatului **Moraru Sergiu**, sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității cu închisoare, se respinge ca nefondat, cu menținerea fără modificări a încheierii în cauză.

Prezenta decizie este irevocabilă.

Preşedinte de şedinţă: Judecător: Judecător:

Copia corespunde originalului.